

Novela zákona o ochraně přírody výrazně zvýší ochranu alejí a stromořadí před kácením

Na jaře 2007 se v některých krajích České republiky rozmohl nešvar, který znamenal velkou ránu obrazu české krajiny. Především podél silnic začaly být masově káceny aleje často zcela zdravých stromů s argumentem, že ohrožují bezpečnost silničního provozu. Takový argument ale kulhal na obě nohy. Bezpečnost provozu na silnicích ohrožují především neukáznutí řidiči, nikoli stromy. Řidič má povinnost jízdu přizpůsobit podmínkám. Podle stejné logiky by musely ze silnic zmizet i dopravní značky či domy, protože i do nich může nepozorný řidič se svým autem narazit. Mnohem efektivnější by bylo, kdyby podél českých silnic přestaly řidiče rozptylovat nejružnější billboardy a další reklamní poutače, jak je zvykem v řadě evropských zemí.

Ministr životního prostředí Martin Bursík s ministrem dopravy Alešem Řebíčkem proto společně vyzvali hejtmany krajů, aby se zasadili o okamžité ukončení nesmyslného poškozování krajiny kácením alejí. MŽP zahájilo práci na novele zákona o ochraně přírody a krajiny, která má podobným excesům pomoci účinně bránit. Návrh mají nyní na svých stolech poslanci českého parlamentu.

Na jaře 2007 zprovoznila Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP) pohotovostní telefonní linku, kde začala přijímat podněty občanů, kteří měli podezření, že se v jejich okolí kácí neoprávněně. Jen na tento telefon se se svými podněty obrátilo téměř 150 občanů. ČIŽP od jara 2007 udělila téměř 450 pokut za neoprávněné kácení dřevin, z toho 53 bylo uděleno za neoprávněné vykácení silničních stromořadí.

Aleje jsou přitom významným krajinným prvkem. Významné krajinné prvky vytvářejí specifický obraz dané konkrétní krajiny, lokality, spoluutvářejí její genius loci a pomáhají například k vytvoření a zvnitřnění vlastního pocitu domova. To ale samozřejmě není ani zdaleka jedinou funkcí alejí v krajině.

Stromořadí jsou domovem celé řady živočišných druhů, například ptáků. Ovocná stromořadí jsou k dispozici turistům – pěším i cyklistům – jako občerstvení na jejich cestě. A v neposlední řadě stromořadí pomáhají chránit půdu proti větrné erozi i zadržovat vodu v krajině a zmírňovat tak povodňové následky přívalových dešťů.



Aleje mezi Kašperskými Horami a Stachy na jaře 2006 – před vykácením. Foto: Libor Štěrbá



Alej mezi Kašperskými Horami a Stachy krátce po vykácení. Foto: Libor Štěrba

řízení, tedy s nutným zveřejněním záměru, řádným zdůvodněním a za účasti a pod kontrolou veřejnosti. Obce budou také mít pravomoc nařídit náhradní výsadbu za pokácené stromy.

Podle novely zákona o ochraně přírody a krajiny, kterou schválila na návrh MŽP vláda a kterou se nyní zabývá český parlament, se způsob povolování kácení stromořadí podél silnic a železničních tratí výrazně zpřísní. Zatímco podle současného zákona k tomu stačilo pouze oznámení správce komunikace, novela požaduje povolovací řízení. Povolovat jej budou ve většině případů obecní a městské úřady vždy po dohodě s příslušným silničním nebo železničním úřadem. Pokud k dohodě nedojde, bude rozhodovat nejbližší nadřízený orgán, tedy zpravidla krajský úřad. Klíčové také je, že vše bude probíhat ve správním



Silnice Železná Ruda – Klatovy, v oblasti Javorné, pokácené stromořadí javorů. Březen 2006. Foto: Libor Štěrba



Silnice Ledec nad Sázavou – Havlíčkův Brod, pokácené stromořadí v délce několika km, zima 2006. Foto: Libor Štěrba



Vykácená alej v Zadražanech. Foto: ČIŽP



Vykácené stromořadí v Třešti. Foto: ČIŽP

Kontakty:

Jakub Kašpar, tiskový mluvčí MŽP, tel.: 267 122 040, mob.: 724 175 927, e-mail: jakub.kaspar@mzp.cz, www.mzp.cz